

Sygn. akt I ACa 694/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Roman Dzięczek

Sędzia SA Edyta Jefimko (spr.)

Sędzia SO del. Joanna Zaporowska

Protokolant st. sekr. sąd. Ewelina Borowska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. V. i E. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II C 210/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od Skarbu Państwa – Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej na rzecz J. V. i E. K. kwoty po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych pod tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

I ACa 694/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 marca 2013 r. wydanym w sprawie z powództwa J. V. i E. K. przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej

o zapłatę - Sąd Okręgowy w Warszawie :

I. zasądził od Skarbu Państwa - Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej na rzecz J. V. i E. K. kwoty po 798.375 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie w sprawie;

III. zasądził od Skarbu Państwa - Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej: na rzecz J. V. kwotę 43.542 zł, zaś na rzecz E. K. kwotę 6.617 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. koszty opłaty sądowej od pozwu w nieuiszczonej części przejął na rachunek Skarbu Państwa - kasy Sądu Okręgowego w Warszawie.

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i wniosków.

Własność nieruchomości oznaczonej jako „Nieruchomość (...) nr (...)”, nr inwent. (...), położonej przy ul. (...) / K. 6 w W. przysługiwała L. G.. Następcami prawnymi po L. G. są między innymi J. V. i E. K. po 1/24 części .Orzeczeniem Prezydium Rady Narodowej w(...). W. z dnia 6 lipca 1951 r. odmówiono byłym właścicielom ustanowienia prawa własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości, stwierdzając, że wszystkie budynki znajdujące się na powyższym gruncie przeszły na własność Skarbu Państwa . Od powyższego orzeczenia odwołała Spółdzielnia (...) w W., której Prezydium Rady Narodowej w(...) W. orzeczeniem z dnia 2 stycznia 1951 r. przyznało zarząd i użytkowanie budynku na 20 lat, to jest do dnia 23 listopada 1970 r. W wyniku rozpoznania odwołania, Minister Gospodarki Komunalnej orzeczeniem z dnia 20 grudnia 1951 r. pozostawił w mocy orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 6 lipca 1951 r. Aktem notarialnym z dnia 9 kwietnia 1964 r. zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości na rzecz Spółdzielni (...) w W. oraz sprzedano budynek mieszkalny znajdujący się na tej nieruchomości. Nabywająca spółdzielnia zrzeszała członków poprzedniej spółdzielni, która dokonała odbudowy budynku .Decyzją z dnia 8 marca 2001 r. Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i (...) Miast stwierdził nieważność decyzji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r., wskazując, że w aktach własnościowych nieruchomości brak jest dokumentów wskazujących na badanie przeznaczenia nieruchomości w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego, a zgodnie z wówczas obowiązującym planem z 1931 r. brak było podstaw do stwierdzenia, że korzystanie z nieruchomości przez dotychczasowych właścicieli nie dało się pogodzić z jej przeznaczeniem w obowiązującym w dniu jej wydania planem zabudowania. Rozpoznając odwołanie od orzeczenia Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 6 lipca 1951 r. (wobec stwierdzenia nieważności decyzji organu II instancji), Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W., uznając, że przedmiotowe odwołanie zostało złożone przez osobę nieuprawnioną, to jest nie będącą stroną postępowania, decyzją z dnia 1 lutego 2002 r. umorzyło postępowanie odwoławcze .

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2002 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. stwierdziło, że orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 6 lipca 1951 r. odmawiające byłym właścicielom ustanowienia prawa własności czasowej do nieruchomości przy ul. (...) / K. 6 w W. zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa, lecz wobec wywołania przez nie nieodwracalnych skutków prawnych odmówiło stwierdzenia jego nieważności. W uzasadnieniu do decyzji SKO stwierdziło, że w aktach własnościowych nieruchomości brak jest dokumentów wskazujących na badanie przeznaczenia nieruchomości w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego, a w uzasadnieniu decyzji odmownej organ powołał się na przesłankę nie wymienioną w art. 7 ust. 2 dekretu (...), to jest na fakt wyremontowania budynku znajdującego się na przedmiotowej nieruchomości z funduszy państwowych .Wnioski składane m.in. przez powódki o przyznanie odszkodowania zostały załatwione odmownie w postępowaniu administracyjnym. W wyniku działań wojennych budynek znajdujący się na przedmiotowej nieruchomości został zniszczony i spalony w 66,25 %. W latach 1948-1950 został odbudowany ze środków publicznych i społecznych, na podstawie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. Nr 37 z 1947 r., poz. 181). W dniu 12 maja 1948 r. budynek został przydzielony do odbudowy Spółdzielni (...) ze skutkami przewidzianymi w art. 9 i 10 dekretu. Nadbudowano też V-te piętro. Wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości wraz z budynkiem, z pominięciem 5 piętra, z uwzględnieniem obciążenia lokali obligatoryjnym prawem najmu, według stanu nieruchomości na dzień 2 grudnia 1951 r. i według cen obecnych wynosi 19.161.000 zł., a 1/24 tej części wynosi 798.375 zł.

Pozwem z dnia 31 stycznia 2003 r. powódki J. V. i E. K. wraz z 9 współpowodami wystąpiły do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko Skarbowi Państwa z żądaniem zapłaty na swoją rzecz kwot po 208.333,30 zł., tytułem odszkodowania za szkodę wywołaną wydaniem przez Prezydium Rady Narodowej (...) W. orzeczenia administracyjnego z dnia 6 lipca 1951 r. oraz decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r.

Pismem z dnia 21 sierpnia 2007 r. powodowie rozszerzyli powództwo do łącznej kwoty 15.110.000 zł., zaś pismem z dnia 9 czerwca 2009 r. rozszerzyli powództwo do łącznej kwoty 31.026.000 zł. W dniu 26 stycznia 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – I Wydział Cywilny, w sprawie o sygnaturze akt: I C 705/07, wydał wyrok, którym zasądził na rzecz wymienionych w wyroku powodów stosowne kwoty, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił. W wyroku tym Sąd nie wymienił J. V. i E. K. jako powodów, jak również nie zasądził na ich rzecz żadnych kwot. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w końcowych rozważaniach wskazał tylko, że na skutek błędu w edytowaniu tekstu co do kręgu podmiotów, na rzecz których należało zasądzić odszkodowanie, Sąd ten pominął J. V. i E. V., którym należało zasądzić kwoty po 798.499,80 zł. Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie – I Wydział Cywilny, w sprawie sygn. akt: I ACa 106/11, oddalił apelację pozwanego Skarbu Państwa od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 stycznia 2010 r. W wyroku tym również nie zostały wymienione J. V. i E. K. .Wniosek o sprostowanie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 stycznia 2010 r. przez wpisanie powódek jako strony powodowej został oddalony postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 marca 2010 r., a następnie zażalenie powódek na to postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 lipca 2010 r., sygn. akt: I ACz 984/10 Apelacja J. V. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 stycznia 2010 r., sygn. akt: I C 705/07, została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 września 2010 r. z powodu nieuiszczenia opłaty od apelacji .Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2011 r. Sądu Apelacyjnego w Warszawie, sygn. akt: I ACa 106/11, apelacja E. K. została odrzucona jako niedopuszczalna, na podstawie art. 373 w zw. z art. 370 k.p.c. J. V. i E. K. nie składały wniosku o uzupełnienie wyroku z dnia 26 stycznia 2010 r. Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygnaturze akt: I C 705/07 .

Okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (w tym rynkowa wartość prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości wraz z budynkiem, z pominięciem 5 piętra, z uwzględnieniem obciążenia lokali obligatoryjnym prawem najmu, według stanu na dzień 2 grudnia 1951 r.) nie były sporne pomiędzy stronami.

Na rozprawie w dniu 13 marca 2013 r. powódki cofnęły powództwo ponad kwoty po 798.375 zł., zaś pozwany wyraził na powyższe zgodę. Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Zgodnie natomiast z art. 355 k.p.c., Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew .Sąd uznał, że cofnięcie pozwu w tej części nie było sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.) i dlatego umorzył postępowanie w sprawie w cofniętej części.

W pozostałym zakresie Sąd uznał powództwo za zasadne w całości. Powódki wnosiły o przyznanie odszkodowania za szkodę rzeczywistą jaką poniosły w wyniku wydania wadliwego orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 6 lipca 1951 roku, utrzymanego w mocy decyzją Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 roku, odmawiających poprzednikom prawnym powódek przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., oznaczonej dawniej jako „ (...) nr (...) /1”, nr inw. (...).Szkodę swoją powódki przedstawiały jako wartość rynkową udziału w wysokości po 1/24 w prawie użytkowania wieczystego do tej nieruchomości oraz w takim samym udziale w prawie własności budynku znajdującego się na gruncie .

Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. akt: I C 705/07) oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie (sygn. akt: I ACa 106/11) rozpoznawały już sprawę przyznania odszkodowania za szkodę powstałą na skutek wydania niezgodnych z prawem orzeczeń w stosunku do przedmiotowej nieruchomości. Sądu obu instancji uznały powództwo za uzasadnione we wskazanej w tych orzeczeniach wysokości i tylko przez pomyłkę Sądu I Instancji powódki nie zostały umieszczone w treści wyroku i nie zostały na ich rzecz zasądzone kwoty dochodzone pozwem. Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego rozpoznającego sprawę o sygnaturze: I C 705/07, że źródłem szkody było zarówno orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w(...) W. z dnia 6 lipca 1951 r., jak i decyzja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r., a orzeczenia te pozostawały ze szkodą w adekwatnym związku przyczynowym oraz stanowiły niezbędny i wystarczający element łańcucha przyczynowo – skutkowego.

Podstawę roszczeń powódek stanowi art. 160 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692) ,zgodnie z którym stronie, która poniosła

szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Przedawnienie roszczenia odszkodowawczego zostało uregulowane w art. 160 § 6 k.p.a., który z kolei stanowi, iż roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2 k.p.a., że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. Podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia Sąd Okręgowy uznał za bezzasadny. Decyzją z dnia 8 marca 2001 r. Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast stwierdził nieważność decyzji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r., zaś decyzją z dnia 5 sierpnia 2002 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. stwierdziło, że orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w(...). W. z dnia 6 lipca 1951 r. zostało wydane z rażącem naruszeniem prawa. Następnie wnioskami z dnia 23 października 2002 r. i z dnia 20 listopada 2003 r. powódki wraz z pozostałymi spadkobiercami byłego właściciela nieruchomości wystąpiły do organów administracyjnych o przyznanie odszkodowania za wydanie niezgodnych z prawem decyzji. Wnioski powyższe zostały zatem złożone przed upływem 3-letniego terminu przedawnienia, liczonego od dat wydania decyzji nadzorczych. Także pozew do Sądu w sprawie o sygnaturze akt: I C 705/07 wpłynął w dniu 31 stycznia 2003 r., czyli przed upływem 3-letniego terminu przedawnienia, nawet liczonego od dat wydania decyzji nadzorczych. Pozew wniesiony w sprawie I C 705/07 przerwał bieg terminu przedawnienia roszczeń powódek związanych z wydaniem niezgodnych z prawem orzeczeń administracyjnych. Zgodnie bowiem z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Natomiast jak stanowi art. 124 k.c., po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (§ 1). W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (§ 2). Wniesione przez powódki powództwo w sprawie oznaczonej sygnaturą akt: I C 705/07 było czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia. Przez cały czas trwania postępowania sądowego powódki pozostawały w uzasadnionym przekonaniu, że Sąd rozpoznaje ich roszczenie odszkodowawcze związane z wydaniem niezgodnych z prawem orzeczeń administracyjnych. Dopiero z chwilą powzięcia informacji, że w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 26 stycznia 2010 r. powódki nie zostały wymienione, a więc z chwilą ogłoszenia tego wyroku, uznać należy, że postępowanie wobec powódek zostało zakończone w rozumieniu art. 124 § 2 k.c. Wcześniej powódki nie mogły wiedzieć, że Sąd przez pomyłkę nie zamieści w wyroku rozstrzygnięcia co do ich roszczeń. Niewątpliwie nie było winą powódek to, że Sąd omyłkowo nie zamieścił w wyroku rozstrzygnięcia co do ich roszczeń. Powódki nie miały żadnej możliwości zapobiegnięcia takiej sytuacji. Wytoczyły powództwo, domagały się zasądzenia na ich rzecz poszczególnych kwot, zaś w wyniku omyłki Sądu nie zostały uwzględnione w wyroku. Wyborem strony jest, czy w wypadku pominięcia jej w wyroku składa wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 351 k.p.c.) czy też z uprawnienia tego nie korzysta. Jest to prawo, a nie obowiązek strony. W przypadku nieskorzystania z tego uprawnienia strona ponosi konsekwencje w postaci konieczności wytoczenia nowego powództwa. Rozpoznawane powództwo powódki wytoczyły w dniu 9 marca 2012 r., a zatem przed upływem 3-letniego terminu przedawnienia, który zaczął biec na nowo od dnia 26 stycznia 2010 r. Bez znaczenia dla oceny przedawnienia roszczeń jest fakt, że strona pierwotnie domagała się zapłaty niższej kwoty. Istotne jest, żeby czynność zmierzała do dochodzenia roszczenia i aby roszczenie było takie samo. Wysokość odszkodowania jest natomiast zależna przede wszystkim od wyceny danego prawa i w tym zakresie można rozszerzyć powództwo. Roszczenie pozostaje cały czas to samo.

Zgodnie z art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze(...)(Dz.U. Nr 50, poz. 279 ze zm.), dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogli w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną. Przy czym gmina uwzględniała wniosek, jeżeli korzystanie z gruntu przez dotychczasowego właściciela dało się pogodzić z przeznaczeniem gruntu według

planu zabudowania. Powódki wykazały, że wniosek o przyznanie prawa własności czasowej został złożony przez ich poprzedników prawnych w ustawowym terminie i w sposób prawidłowy, a także, że jedynie fakt wydania niezgodnych z prawem orzeczeń administracyjnych spowodował, że poprzednicy prawni powódek utracili prawa do przedmiotowej nieruchomości. W uzasadnieniu decyzji Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast z dnia 8 marca 2001 r. wprost wskazano, że w aktach własnościowych nieruchomości brak jest dokumentów wskazujących na badanie przeznaczenia nieruchomości w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego, a zgodnie z wówczas obowiązującym planem z 1931 r. brak było podstaw do stwierdzenia, że korzystanie z nieruchomości przez dotychczasowych właścicieli nie dało się pogodzić z jej przeznaczeniem w obowiązującym w dniu jej wydania planem zabudowania. Tym samym został wykazany adekwatny związek przyczynowy pomiędzy niezgodnymi z prawem orzeczeniami administracyjnymi z dnia 6 lipca 1951 r. i z dnia 20 grudnia 1951 r. a szkodą powódek w postaci utraty prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości i prawa własności do budynku znajdującego się na nieruchomości, w udziale wynoszącym po 1/24, gdyż w takich częściach powódki są następcami prawnymi byłych właścicieli nieruchomości. Zgodnie z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Ustalając wysokość szkody Sąd przyjął wartość prawa użytkowania wieczystego i własności budynku według stanu nieruchomości na dzień 20 grudnia 1951 r., a według cen obecnych. Nie było pomiędzy stronami sporne, iż udział każdej z powódek w odszkodowaniu to 1/24 części całej kwoty, czyli po 798.375 zł. Od tej kwoty Sąd zasądził również odsetki ustawowe na podstawie art. 481 § 1 k.c., od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, czyli od dnia 16 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w punktach I i III na podstawie następujących zarzutów:

I. naruszenia art. 199 § 1 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 3 k.p.c. przez prowadzenie postępowania, chociaż pozew podlegał odrzuceniu z powodu sprawy w toku o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami, co doprowadziło do nieważności postępowania;

II. naruszenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przez przyjęcie, że wytoczenie powództwa o zapłatę kwoty 208 333,30 zł tytułem odszkodowania, jednocześnie przerywa bieg przedawnienia roszczenia o zapłatę kwoty 798 375 zł, chociaż do rozszerzenia powództwa doszło po upływie terminu przedawnienia;

Opierając się na wyżej wskazanych zarzutach pozwany wniósł o:

1. uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 marca 2013 r. sygn. II C 210/12 w zaskarżonej części i odrzucenie pozwu;
2. zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 marca 2013 r. sygn. akt II C 210/12 w zaskarżonej części i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od każdej z powódek na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów procesu według norm przepisanych;
3. zasądzenie od każdej z powódek na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy są prawidłowe, Sąd Apelacyjny podziela je w całości i uznaje za własne. Nie są one również kwestionowane w apelacji. Spór dotyczy jedynie kwestii, czy zachodzi przesłanka procesowa formalna z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., która powinna skutkować odrzuceniem pozwu.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż w okolicznościach rozpoznawanej sprawy brak było podstaw do odrzucenia pozwu. Pozwem z dnia 31 stycznia 2003 r. powódki J. V. i E. K. wraz z 9 współpowodami wystąpiły do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko

Skarbowi Państwa z żądaniem zapłaty na swoją rzecz po 208.333,30 zł., tytułem odszkodowania za szkodę wywołaną wydaniem przez Prezydium Rady Narodowej (...). W. orzeczenia administracyjnego z dnia 6 lipca 1951 r. oraz decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r. Pismem z dnia 21 sierpnia 2007 r. powodowie rozszerzyli powództwo ostatecznie do łącznej kwoty 31.026.000 zł. W dniu 26 stycznia 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – I Wydział Cywilny, w sprawie o sygnaturze akt: I C 705/07, wydał wyrok, którym zasądził na rzecz wymienionych w wyroku powodów stosowne kwoty, zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił. W wyroku tym Sąd nie wymienił J. V. i E. K. jako powodów, jak również nie zasądził na ich rzecz żadnych kwot. W judykaturze dominuje stanowisko, które słusznie podzielił sąd pierwszej instancji, iż przypadku pominięcia w wyroku niektórych żądań albo nierozstrzygnięcie o roszczeniu w całości, to - skoro brak rozstrzygnięcia objętego powagą rzeczy osądzonej - powód ma możliwość dochodzenia roszczenia w nowym procesie w takim zakresie, w jakim nie zostało ono objęte wyrokiem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1966 r., II PR 436/66, OSNC 1967/ 4/79). Nawet w przypadku, gdy powód może wytoczyć ponownie powództwo o niezasadzoną część roszczenia przyjmując należy dopuszczalność wniosku o uzupełnienie wyroku i od wyboru powoda zależy to, czy wystąpić w wnioskiem o uzupełnienie wyroku, czy też wytoczyć nowe powództwo o tę część roszczenia lub to spośród roszczeń, które nie zostało uwzględnione przez sąd (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1969 r., II CR 246/69, OSPiKA 1979/5/98). Skoro powódki nie złożyły wniosku o uzupełnienie wyroku, a postępowanie w sprawie sygn.akt I C 705/07 Sąd Okręgowy prawomocnie zakończył, nie orzekając o ich roszczeniu, to nie zachodziły żadne przeszkody procesowe uniemożliwiające ponowne wytoczenie powództwa i wydanie rozstrzygnięcia o jego zasadności. Z uwagi na powyższe zarzut naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 3 k.p.c. uznano za bezzasadny.

Nie doszło także do naruszenia art. art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Sąd Apelacyjny w pełni podziela bowiem wyrażane w judykaturze i doktrynie stanowisko (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r., I CSK 684/09 , Lex nr 951732 oraz glosa aprobująca do tego orzeczenia Z. Banaszczyka - Palestra 2012/7-8/154-160), iż pozew o odszkodowanie przerywa bieg przedawnienia także dla kwoty, o jaką poszkodowany podwyższył swe żądanie w trakcie procesu wskutek ustaleń sądu dotyczących wysokości szkody. Powódki zgłosiły w pierwszym pozwie z dnia 31 stycznia 2003 r. (rozpoznawanym przez Sąd Okręgowy w sprawie sygn. akt I C 705/07) żądanie zapłaty na swoją rzecz kwot po 208.333,30 zł., tytułem odszkodowania za szkodę wywołaną wydaniem przez Prezydium Rady Narodowej (...) W. orzeczenia administracyjnego z dnia 6 lipca 1951 r. oraz decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 grudnia 1951 r. Następnie pismem z dnia 21 sierpnia 2007 r. powodowie rozszerzyli powództwo do łącznej kwoty 15.110.000 zł., zaś pismem z dnia 9 czerwca 2009 r. do łącznej kwoty 31.026.000 zł. W chwili wytoczenia powództwa zgłoszone w określonej kwocie żądanie odzwierciedlało ich wolę uzyskania odszkodowania w wysokości odpowiadającej poniesionej szkodzi . Nie ma podstaw do stwierdzenia, że ich zamiarem było ograniczenie roszczeń odszkodowawczych do kwot oznaczonych w pozwie, a więc dochodzenia ich jedynie w części. Dokonana w procesie odszkodowawczym zmiana powództwa w postaci podwyższenia dochodzonej kwoty odszkodowania jest jedynie zmianą roszczenia w znaczeniu procesowym. Z uwagi na treść art. 363 k.c. nie stanowi ona zmiany roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym, którym jest od początku procesu żądanie naprawienia szkody. Tym samym wniesienie przed upływem terminu przedawnienia pozwu obejmującego żądanie naprawienia szkody w całości, nawet przybierające od początku postać odszkodowania wyrażonego w pieniądzu, przerywa bieg tego terminu, także odnośnie do kwot, o jakie roszczenie w znaczeniu procesowym zostało podwyższone na skutek zmiany cen. Modyfikacja żądań pozwu dokonana przez powódki w toku pierwszego procesu , nie była zmianą powództwa wywierającą wskazane przez skarżącego skutki w zakresie przedawnienia, co czyni zarzut naruszenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bezzasadnym .

Uznając apelację za bezzasadną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu. O kosztach procesu za II instancję orzeczono w stosownie do wyniku postępowania odwoławczego w oparciu o art.98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art.99 k.p.c., 108§ 1 k.p.c. i art.391§ 1 k.p.c. oraz§ 13 ust.1 pkt 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w urzędzie (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądając od pozwanego na rzecz powódek kwoty po 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowania apelacyjne. Współuczestnikom procesu reprezentowanym przez tego samego adwokata, w razie wygrania przez nich sprawy,

sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego adwokata (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007 r., III CZP 130/06, OSNC 2008/1/1, z glosą A. Zielińskiego, OSP 2007/11/140).